

УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ.

АРХИТЕКТУРЕН ФАКУЛТЕТ
специалност „УРБАНИЗЪМ”

К О Н С П Е К Т
за изпита по дисциплината “КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО”

ПОНЯТИЕН АПАРАТ И НОРМАТИВНА УРЕДБА ЗА ОПАЗВАНЕ НА НКЦ	
1.	Основни понятия в консервационно-реставрационната практика- културно наследство, културна ценност. Класификация и категоризация на културните ценности.
2.	Основни понятия в консервационно-реставрационната практика - опазване на културните ценности - основни направления и характеристики на дейността. Режимы за опазване на културните ценности
3.	Национална система за опазване на НКЦ - историческо развитие, актуално състояние и насоки за усъвършенстване.
4.	Правна защита на архитектурното наследство. Национална нормативна система – закони и подзаконови актове
УРБАНИСТИЧЕН ПОДХОД ЗА ОПАЗВАНЕ НА АРХИТЕКТУРНОТО НАСЛЕДСТВО	
5.	Културно-исторически потенциал на територията. Памет на средата, материално и нематериално културно наследство. Значение на културно-историческите ценности за устойчивото развитие на средата.
6.	Стратегии и политики за съхраняване на историческите ценности и типологичните особености на градската структура. Определяне на пространствената ценностна система. Отношение към елементите на историческата урбанистична структура.
7.	Урбанистични планове за опазване на КИН. Национален опит от миналото и настоящето. Анализ на на примери от практиката.
8.	Режимы за опазване и режимы за устройство на територията, специфични правила и норми.
9.	Планове за опазване и управление – същност, правна регламентация, национален и международен опит
10	Културно-историческото наследство – ресурс за развитие на средата. Културен туризъм.
МЕТОДИКА НА ПРОУЧВАНЕТО И ПРОЕКТИРАНЕТО ЗА ОПАЗВАНЕ НА НКЦ	
11	Основен методичен цикъл. Характеристика на отделните методически раздели.
12	Културно-историческа и съвременна стойност на НКЦ. Критерии за нейната оценка. Ценността на паметника като ограничител за съвременната намеса в него.
ФОРМИРАНЕ НА ОТНОШЕНИЕ КЪМ АРХИТЕКТУРНИТЕ ЦЕННОСТИ В ИСТОРИЧЕСКИ ПЛАН	
13	Възникване и развитие на дейността през XIX-ти и първата половина на XX век – характеристика, принципи и представители на различните стилистични направления.
14	Съвременни принципи за опазване на архитектурното наследство - харти и други международни документи след Втората световна война.

ЛИТЕРАТУРА:

№	Автор, заглавие
ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА	
1.	ЗАКОН ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО, Обн. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.92 от 20 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр. 54/15 юли 2011 г. http://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135623662
2.	НАРЕДБА № 3 от 10 юли 2019 г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в националния публичен регистър на недвижимите културни ценности, в сила от 19.07.2019 г., издадена от министъра на културата, Обн. ДВ. бр.57 от 19 юли 2019г., попр. ДВ. бр.65 от 16 Август 2019г. https://www.lex.bg/en/laws/ldoc/2137194741
3.	НАРЕДБА за обхвата, структурата, съдържанието и методологията за изработване на ПЛАНОВЕТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ на единичните или груповите недвижими културни ценности (обн. ДВ, бр.19, 08 март 2011 г.) http://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135721277
4.	ЗАКОН ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА (ЗУТ), в сила от 31.03.2001, ДВ. бр. 1 от 2 януари 2001 г., последни изменения и допълнения – ДВ. бр. 62 от 14 юли 2020 г. http://lex.bg/laws/ldoc/2135163904
5.	International Charter for the Conservation and Restoration of Monuments and Sites (The Venice Charter) ICOMOS, 1964, http://www.icomos.org/charters/venice_e.pdf
6.	Кандулкова, Й. За ценностния подход при опазване на архитектурното наследство, Архитектура 1, 2008
7.	Кандулкова, Й. Методи за съвременна намеса в архитектурния паметник. Годишник на Университета по архитектура, строителство и геодезия, Свитък I Архитектура , София, 2011
8.	Кандулкова, Й. Успешните модели за опазване на културното наследство – еволюция на обществените представи. Архитектура 3, 2016
9.	Кандулкова, Й. Културното наследство: права и отговорности, законодателния опит на България. Конференция „Правата на човека и културното наследство“, НК за ЮНЕСКО, София, 2009, https://www.seecorridors.eu/filebank/file_1023.pdf
10.	Кръстев, Т., „Проектозаконът за културното наследство: рисковете“, 2008 http://www.icomos-bg.org/filebank/att_28.pdf
11.	The Valletta Principles for the Safeguarding and Management of Historic Cities, Towns and Urban Areas, a book by CIVVIH, 2011 http://www.google.bg/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=6&cad=rja&ved=0CEkQFjAF&url=http%3A%2F%2Fcourses.arch.ntua.gr%2Ffsr%2F145156%2FVALETAbook%2520final%25202012%2520.pdf&ei=IRRbUontDcndtAam4YHYCQ&usq=AFQjCNFsn2U10Nxxj2ehwlq2-cdeRfRpaA&sig2=_ifDsBHNyKRVsWX-d422CQ
12.	Charters and other doctrinal texts. ICOMOS, Paris, 2004, http://www.icomos.org/en/charters-and-texts
ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА	
13.	Вадинска, А. „Национална стратегия за културно наследство“ http://heritage.bg/heritage/wp-content/uploads/2015/06/AleksandraVadinska.pdf
14.	План за опазване и управление на Старинен град Несебър http://pou-nesebar.org/bg/vuvedenie/
15.	Heritage.bg ....или "Защо ни е нужна Стратегия за опазване на недвижимото културно наследство в България?" http://heritage.bg/
16.	GO HUL. Global Observatory on Historic Urban Landscape. Официален сайт. https://go-hul.com/
17.	Архитектура. 1985. кн. 3/4 (Броят е посветен на опазване на паметниците на културата)
18.	Конярска Е. Градоустройствени проблеми при опазване на архитектурното наследство у нас. Опазване на паметниците на културата в България, Годишник на НИПК, т. III, С, 1984
19.	Кръстев Т. Национална система за опазване на културното наследство в

	България - проблеми и перспективи. С, Център по администрация към Министерския съвет, 1993
20.	Krestev T. Une strategie urbanistique pour sauvegarde et Vusage du patrimoine. Journal scientifique ICOMOS, New life for Old Cities / La renaissance des villes anciennes, 1997
21.	Архитектурно-историческая среда -О.И.Пруцьм, Б.Ръмашевский, В.Борусевич, Москва, Стройиздат, 1990г